

Joan Isaac: «A la dècada dels vuitanta i noranta es va silenciar la generació de la Cançó»

Parlem amb el cantautor d'Esplugues de Llobregat Joan Isaac sobre el seu nou treball, 'Tinc una casa al mar'

Joan Isaac | Juan Miguel Morales

El veterà cantautor d'Esplugues de Llobregat **Joan Isaac** celebra els cinquanta anys de trajectòria amb la presentació del nou àlbum, *Tinc una casa al mar* (Discmedi, 2023). És el primer acte de tot un seguit de celebracions que també inclouran la publicació d'un llibre antològic, una caixa amb la seva integral de 25 discos enregistrats i un concert al Palau de la Música Catalana.

Presentar el disc número 25 no produeix un cert vertigen?

Sí, perquè estic fent la integral amb la meua obra i buscar tot el que he enregistrat en cinquanta anys em fa agafar vertigen. Són molts discos i moltes cançons. Molta feina, no defallir, seguir endavant quan et falta l'alè... 25 discos són una biografia cantada.

Però durant un temps sí que vas defallir. Durant catorze anys, del 1984 al 1998, vas abandonar els escenaris.

Sí, vaig defallir perquè el país va defallir, però no vaig dir mai que em retirava i vaig seguir fent cançons. Quan vaig veure la problemàtica greu que hi havia amb la Cançó als anys vuitanta vaig fer

mutis. I això que soc d'una generació que encara dúiem embranzida. La gent que va venir darrere nostre va patir molt. Els van silenciar.

S'ha explicat bé el que va passar?

Clarament, no s'ha explicat, però és *vox populi* que hi va haver actituds bastant tristes per raons purament polítiques. Tothom sap que hi havia ordres des de les altes esferes polítiques que aconsellaven de no radiar cantautors catalans a les emissores públiques. Qui ho va patir més va ser **Ovidi Montllor**. Va haver-hi pressions per esborrar el fenomen de la Cançó i això es va complementar amb una inversió grandiosa en el 'rock català', que va sorgir amb una força acollonant.

Creus que va ser una acció premeditada?

No va ser una coincidència sinó un fet premeditat. Jo no tinc res en contra del rock; en un país normal tots els estils han de conviure... Però es veu que a Catalunya no podia ser, perquè els cantautors molestàvem. L'**Ovidi** em va dir que ens utilitzaven com a mocadors de paper, d'usar i llençar. Això és el que va passar. No es va tenir mai en compte el rèdit cultural de la Cançó, només el nostre paper polític. Vaig decidir no patir més i vaig estar 14 anys en silenci.

Fa anys vas intentar publicar un disc en castellà. Què va passar?

Va ser un cop de ràbia durant els 14 anys de silenci. Em preguntava com podia ser que al meu país no pogués cantar, i que no tingués discogràfica. Vaig decidir intentar-ho d'una altra manera, com han fet molts altres. Entenc els artistes que ho han fet. El que passa és que hi ha molt poca gent que ho hagi intentat i li hagi anat bé. Escrivint aquelles cançons ja em vaig adonar que no m'hi trobava bé, que no era el meu llenguatge i que no connectava amb la idea de la Cançó.

I en italià com ho has resolt?

M'estimo molt aquell país i és una part important de la meua vida. I em sento més proper a Itàlia que no pas a Espanya, i als italians que no pas als espanyols.

Ara celebres mig segle des del teu primer disc. Què n'ha quedat del primer Joan Isaac d'abans del silenci?

Suposo que encara en queden coses. Aquests dies he estat llegint totes les cançons que he gravat i hi ha hagut una evolució literària important, però en el fons sempre escric sobre el mateix, sobre els grans temes de la vida: l'amor, la mort, l'amistat, la lluita... Tot això ha anat evolucionant en el llenguatge i mostrant diferents punts de vista.

Un altre gran tema és el de les absències, que en aquest nou disc són més evidents que mai.

Sí, *Tinc una casa al mar* és un disc d'absències. Com diu un amic, a mesura que ens fem grans, les bombes cauen més a prop. Amb l'edat veiem com els amics van marxant i la qüestió de les absències cada cop és més pesada. La realitat diu que tots naixem i hem de morir, tot i que mirem de fer-ho el més tard possible i de la millor manera. Per sort, la ciència ha evolucionat i cada vegada vivim més anys. El fet de viure és meravellós i el més difícil és afrontar-ne el final.

L'absència es combat amb el record. També són cançons de record, com la que dediques a Luis Eduardo Aute?

Sí, érem molt amics i afrontàvem la vida de la mateixa manera. Quan va morir l'abril del 2020, als 76 anys, em va impactar molt. Per mi és un referent en l'aspecte artístic, però també personal. La presència de les absències en aquest disc té molt a veure amb el que m'ha tocat viure els darrers anys, com la mort de la meua mare, la mort de l'**Aute**... El pas del temps és cada cop més angoixant.

La cançó dedicada a Aute té versió en català i castellà ("Que les roses arrelin al mar" i "Que las rosas tapicen el mar"). Per què?

Igual com l'**Aute** va fer cançons seves en català, jo li devia aquest regal. Em sembla bé, em sembla just i em sembla bonic. Era un artista que ens estimava molt i hi ha molta gent que el segueix estimant.